

Конференција за штампу након засједања Управног одбора Савјета за имплементацију мира (РІС)

Вриједи изговорена ријеч.

Високи представник Валентин Инцко

Добар дан, даме и господо, и добродошли на данашњу конференцију за штампу.

Прије него што почнемо, дозволите ми да вам представим мог новог првог замјеника и супервизора за Дистрикт Брчко, г. Дениса Херна. Он је са нама од октобра и ово је било његово прво засједање политичких директора Управног одбора Савјета за имплементацију мира.

Зато, још једном – срдачна добродошлица за Дениса!

Данас ћемо обојица да вам се обратимо и упознамо вас са садржајем засједања које смо одржали јуче и данас.

Према нашој уобичајеној пракси, примјерци *комуника* ће вас сачекати након што завршимо конференцију за штампу.

Током нашег засједања, постигли смо висок ниво сагласности када је ријеч о тексту *комуника*, мада је – нажалост, Руска Федерација одлучила да се не придружи том тексту.

Нећу ићи у детаље о томе шта стоји иза њихове одлуке. Сигуран сам да ће вам представници Руске Федерације дати одговор, уколико будете имали икаквих питања о томе. Тиме се нипошто не умањује улога Руске Федерације у Управном одбору ПИЦ-а, коју ми поштујемо. Упркос томе што се може појавити разлика у

мишљењима по појединим питањима, сви ми заједно имамо један те исти циљ за ову земљу, а то је трајна стабилност и просперитет. То је нешто што се јасно показало током наших дискусија, и ми сви остајемо посвећени суверенитету и територијалном интегритету БиХ.

Када смо код Русије, такође не требамо да заборавимо да је Руска Федерација дала пуну подршку резолуцији Савјета безбједности Уједињених народа о продужењу мандата EUFOR-а.

Сада ми дозволите да пређем на само засједање. Јуче смо били усредсређени на значајан развој догађаја од нашег задњег засједања у јуну, са нагласком на изборним питањима и владавини права. Такође смо разговарали и о реформским процесима, укључујући и оне који се односе на ЕУ интеграције и структуралне реформе потребне за програм ММФ-а. Критички смо сагледали озбиљне политичке, социјалне и економске изазове са којима се Босна и Херцеговина суочава.

Састали смо се са члановима Предсједништва БиХ и са представницима правосудних институција БиХ.

Нажалост, и даље видимо да се проширује зона јавног неслагања и подјеле, а политички актери се нису окренули приступу који је конструктиван и оријентисан на постизање консензуса. Као резултат, реформски процеси су успорени, а у одређеним областима заустављени.

Надамо се да ће у наредним данима или седмицама закон у области акциза, чије се доношење тражи на основу аранжмана с ММФ-ом и процесима ЕУ, преокренути овај тренд. Такође се надамо да ће напредак експерата на довршавању Упитника довести и до његовог коначног подношења.

У овом тренутку, морам рећи да негативни трендови и даље, нажалост, доминирају. Многе делегације су изразиле велику забринутост у вези са сталном реториком подјела која се чује од појединих политичара у БиХ. Током протеклих мјесеци, свједоци смо интензивних изјава о отцјепљењу ентитета, прича о

хипотетичким ратним сценаријима или пак негирању пресуда Хашког трибунала.

Видјели смо то сасвим јасно након недавних пресуда МКСЈ-а у предметима Младић те Прлић и други.

Последњих шест мјесеци обиљежио је спор или никакав напредак. Прилике су пропуштене, изгубљена су значајна финансијска средства због политичких препуцавања и чињенице да власти избјегавају сопствену одговорност, што се односи и на институције на државном нивоу које нису у стању да донесу кључне законе и проведу реформе од суштинске важности за социјални и економски напредак, као и испуне услове из програма 5+2 које је потребно испунити ради затварања Канцеларије високог представника.

Република Српска наставила је са својим дугогодишњим изазовима за Босну и Херцеговину, у складу са наводима изнесеним у духу дејтонског ревизионизма да је БиХ заједница држава како се наводи у Закључцима Народне скупштине Републике Српске од 7. новембра. Она није заједница држава: Република Српска је саставни ентитет државе Босне и Херцеговине, а не држава сама по себи. Босна и Херцеговина је јединствена земља која је значајно децентрализована. Наравно, ми у међународној заједници желимо видјети већу функционалност.

Дозволите ми да поновим: спољна политика и захтјеви за чланство у међународним организацијама и институцијама спадају у искључиву надлежност државних институција. Тако пише и у оригиналном дејтонском Уставу БиХ.

Такође треба поменути да НСРС јесте ставила ван снаге Одлуку о референдуму о правосуђу БиХ и овлаштењима високог представника. То је, наравно, позитивна ствар. Но, ранија одлука о референдуму, која је представљала јасно кршење Дејтонског споразума, није уопште ни требала бити донесена.

Што се тиче Федерације БиХ, исти проблеми функционалности су и даље остали па чак су и додатно погоршани услијед непостојања

заједничких циљева политике код владајућих политичких странака у Федерацији, укључујући и неке чланове бошњачке коалиције.

Јасно је да су политичке странке већ започеле са предизборном кампањом. Предизборна кампања је предуга, из више углова, и ми сматрамо да реформе требају бити проведене, а одлуке се требају доносити како би се искористило преостало вријеме до избора.

Даме и господо, оно што сам вам предочио јесте стање у БиХ, онакво каквим га виде политички директори Савјета за имплементацију мира.

Пређимо сада на могућа рјешења.

Политички директори су утврдили хитне приоритете и позвали надлежне власти БиХ да учине оно што се од њих очекује у вези са тим приоритетима у предстојећем периоду.

Желио бих сада дати ријеч мом првом замјенику, г. Денису Херну, како би вас он детаљније информисао о утврђеним приоритетима.

Први замјеник високог представника, Денис Херн

Захваљујем Вам високи представниче!

Даме и господо,

Како је високи представник већ истакнуо, током протекла два дана утврђени су неки хитни приоритети. Напредак по питању ових приоритета је од суштинског значаја уколико ова земља хоће да се помакне из своје садашње пат-позиције.

Међународна заједница заинтересована је за неометано одржавање избора и реализацију изборних резултата, ради чега је потребно усагласити изборну реформу. Ово је тежак задатак за политичке странке, али тај задатак није немогућ.

Власти БиХ имају довољно времена за предузимање неопходних

корака како би омогућиле да цјелокупан процес буде реализован без непримјереног одлагања.

Политичке странке ће имати довољно времена за кампању док се будемо приближавали времену одржавања избора. До тада је потребно наставити са значајним радом на реформама и мора да постоји јако лидерство са стране Предсједништва, високих дужносника на свим нивоима, и страначких лидера, како би се пронашао успјешан приступ за правовремену припрему за изборе.

Вријеме до октобра наредне године потребно је искористити за поновно фокусирање и испуњавање оног што је зацртано по питањима која су од значаја за грађане. У том контексту, не би се требало упуштати у једнострано дјеловање и потребно је поступати у складу са начелима компромиса, дијалога и консензуса између три конститутивна народа.

Управни одбор ПИЦ-а је такође позвао бх. власти на јачање регионалне сарадње, повећавање конкурентности земље, те унапређење тежње БиХ за придруживање Европској унији.

Желио бих нешто више рећи о једном другом питању о којем смо данас разговарали, проблему који угрожава повјерење грађана у демократске институције и владавину права, наноси штету привреди и државу лишава пријекто потребних порезних прихода – о корупцији. Позвали смо предсједника Суда БиХ, Ранка Дебевеца, в.д. главног тужиоца Тужилаштва БиХ, Гордану Тадић, предсједника Високог судског и тужилачког вијећа, Милана Тегелтију, и Лејлу Ибровић, извршну директорицу Транспаренси Интернешенала да данас учествују у сесији како бисмо од њих непосредно чули гдје се земља тренутно налази по питању напора на борби против корупције.

Разговарали смо о развијању независних, ефикасних, непристрасних и професионалних судских, тужилачких и институција за провођење закона у цијелој БиХ, које су способне да истражују и процесуирају корупцију, посебно на високом нивоу, те на тај начин јачају ауторитет правосудних

институција на свим нивоима и граде повјерење људи у ове институције.

Ефикасност напора у борби против корупције које предузимају домаће институције представља кључни предуслов за учвршћивање владавине права у Босни и Херцеговини. За Управни одбор ПИЦ-а, јачање владавине права и борба против корупције спадају у ред најважнијих приоритета.

Дејтонским мировним споразумом Босна и Херцеговина се дефинише као држава уређена на темељима владавине права и сматрам да органи власти који имају одговорности у овој области морају да учине више како би се обезбиједило да већи број случајева корупције буде успјешно процесуиран.

Недостаци у владавини права, конкретно корупција, доприносе енормном егзодусу талентованих младих људи из ове земље. А њима се јачају и снаге национализма и подјеле.

Запазићете да се у самом *комуникеу* поново појављује још једно питање које је од подједнаког значаја за развој земље и њене будуће кораке: образовање.

Од бх. власти очекује се да пронађу дуготрајна рјешења за превазилажење дискриминаторних пракси у образовању, попут праксе 'двије школе под једним кровом', непостојања приступа националној групи предмета, повреде Критерија за називе и симболе школа, те да омогуће остваривање уставних права грађана у сфери образовања, укључујући и право конститутивних народа и осталих да дају назив сопственом језику и да користе сопствени језик.

Без сумње, земља се суочава са многим изазовима, али је основна порука са ове сједнице РИЦ-а врло једноставна: политички лидери морају да преузму одговорност и заједнички дјелују како би остварили резултате за добробит грађана. Потребни су визија, одважност за постизање сврсисходних компромиса у име напретка за све бх. грађане, као и истинско лидерство, а не политичко разметање у сврхе избора, нити

реторика подјела и хушкачка реторика која враћа сјећање на
недавну трагичну прошлост.

Хвала вам.